

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Sžr/95/2016
Identifikačné číslo spisu: 7014200235
Dátum vydania rozhodnutia: 12.09.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Zemková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:7014200235.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky: X., zastúpenej JUDr. JCLic. Tomášom Majerčákom, PhD., AK Košice, Južná trieda 28, proti odporcovi: Okresný úrad Košice, pozemkový a lesný odbor, Košice, Zádielska 1, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Obvodného pozemkového úradu Košice-mesto, zo dňa 14.01.2009, č. 229/3/2009-Kos a o žalobe podanej podľa § 250b ods. 2 O.s.p. na doručenie rozhodnutia Obvodného pozemkového úradu Košice - mesto zo dňa 14.01.2009 navrhovateľke, konajúc o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Sp/11/2014-78 zo dňa 14. júna 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Sp/11/2014-78 zo dňa 14. júna 2016 p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach napadnutým uznesením č. k. 5Sp/11/2014-78 zo dňa 14.06.2016 odmietol opravný prostriedok navrhovateľky zo dňa 17.02.2014, podaný proti rozhodnutiu Obvodného pozemkového úradu Košice - mesto, zo dňa 14.01.2014 č. 229/3/2009-Kos, ktorým tento podľa § 9 ods. 4 zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov rozhodol o tom, že oprávnené osoby: X.W. a dedičia po neb. G.Z., rod. R. - H. T., S.Z. a navrhovateľka spĺňajú podmienky cit. zákona, uvedené v § 6 ods. 1 písm. n/, a že týmto sa nenavracia vlastnícke právo k nehnuteľnosti v katastrálnom území X. pôvodne vedeným v pozemnoknižnej zápisnici č. 3350 ako parc. č. 6106 - roľa o výmere 46 213 m², lebo pozemok je vo vlastníctve fyzických osôb a je zastavaný a podľa § 11 ods. 1 písm. a) a písm. d) zákona sa takéto pozemky nevydávajú. Zároveň rozhodol o tom, že právo na náhradu oprávnených osôb podľa § 11 ods. 2 tohto zákona nie je dotknuté a týmto sa priznáva právo na náhradu za pozemky v podieloch špecifikovaných v tomto rozhodnutí a ďalej krajský súd žiadnemu účastníkovi nepriznal právo na náhradu trov konania.

2. Z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že krajský súd z podkladov pripojených v administratívnom spise

zistil, že napadnuté rozhodnutie bolo okrem iných účastníkov správneho konania doručované aj H.Z., ktorý ho ako to vyplýva z pripojenej doručky prevzal na adrese X., R. XX, a to osobne dňa 22.01.2009, čo potvrdil vlastnoručným podpisom.

3. Krajský súd ďalej zistil, že z predloženej plnej moci, overenej verejným notárom dňa 23.03.1994 vyplýva, že navrhovateľka splnomocnila svojho brata H.Z. na zastupovanie v plnom rozsahu vo všetkých majetkovoprávných konaniach, týkajúcich sa nehnuteľností, ktorých pôvodným vlastníkom bol jej neb. otec S.Z., ktorý zomrel XX.XX.XXXX s tým, že toto splnomocnenie je nepodmienečné, všestranné a zahŕňa okrem iného aj zastupovanie k plnému majetkovoprávnemu vysporiadaniu vrátane zmlúv, predaja, prenájmu, výmeny a finančných prevodov, týkajúcich sa týchto záležitostí.

4. Krajský súd ďalej zistil, ako to vyplýva zo splnomocnenia, overeného verejným notárom dňa 12.11.2002, že navrhovateľka v tomto naďalej splnomocnila svojho brata H.Z., aby ju zastupoval v jej mene pri všetkých majetkovoprávných záležitostiach tak, ako je to uvedené v predošlých relevantných splnomocneniach notársky potvrdených dňa 23.03.1994 a dňa 02.12.1998.

5. Na základe uvedených skutočností, krajský súd v odôvodnení svojho uznesenia konštatoval, že správny orgán pri doručovaní napadnutého rozhodnutia postupoval plne v súlade s v tom čase platnou právnou úpravou. Rozhodnutie doručil splnomocnenému zástupcovi navrhovateľky, keďže správny orgán boli predložené relevantné plné moci, udelené tomuto na jej zastupovanie, ktoré podľa ich obsahu nie je možné považovať za iné než generálne vo vzťahu k predmetnému reštitučnému nároku, keďže navrhovateľka je účastníčkou tohto konania ako právna nástupkyňa po svojej matke G.Z., rod. R., ktorá si predmetný reštitučný nárok uplatnila ako oprávnená osoba po svojom neb. manželovi S.Z., otcovi navrhovateľky. Námietka navrhovateľky týkajúca sa povinnosti správneho orgánu doručiť jej predmetné rozhodnutie do vlastných rúk vzhľadom na jeho dôležitosť je s poukazom na ustanovenie § 24 ods. 1 Správneho poriadku irelevantná. V danom prípade nejde ani o situáciu, uvedenú v druhej vete § 25 ods. 5 Správneho poriadku.

6. Krajský súd ďalej konštatoval, že napadnuté rozhodnutie bolo v súlade so zákonom doručené splnomocnenému zástupcovi navrhovateľky dňa 22.01.2009. Lehota na podanie odvolania mu začala plynúť dňa 23.01.2009, jej posledným dňom bol deň 21.02.2009, ktorý pripadol na sobotu, t.j. deň pracovného pokoja, vzhľadom na ktorú skutočnosť sa v zmysle § 57 ods. 2 O.s.p. presunul na najbližší pracovný deň, t.j. pondelok 23.02.2009. Nakoľko proti nemu v zákonnej lehote nebol žiadnym z účastníkov správneho konania podaný opravný prostriedok, toto nadobudlo právoplatnosť dňa 11.06.2010.

7. Krajský súd ďalej konštatoval, že z uvedených dôvodov nemožno navrhovateľku považovať ani za opomenutého účastníka v zmysle § 250b ods. 2 O.s.p., navyše ku dňu podania tohto opravného prostriedku uplynula aj lehota v zmysle § 250b ods. 3 O.s.p.

8. Krajský súd ďalej zistil, pokiaľ ide o tvrdenie navrhovateľky, že ňou splnomocnený zástupca H. posledné roky pred smrťou nebol spôsobilý na právne úkony v dôsledku nepriaznivého zdravotného stavu, že ňou predložené listiny dokumentujú zdravotný stav menovaného v roku 2011, t. j. dva roky po doručení napadnutého rozhodnutia menovanému.

9. Krajskému súdu v tejto veci nebolo predložené žiadne rozhodnutie, z ktorého by bolo možné vyvodiť, že H. bol obmedzený alebo pozbavený spôsobilosti na právne úkony, ani doklady dokumentujúce podanie návrhu na súd tejto súvislosti, keďže jediným orgánom, ktorý má právomoc rozhodnúť o obmedzení, resp. pozbavení spôsobilosti na právne úkony je súd.

10. Krajský súd na základe vyššie uvedených skutočností opravný prostriedok navrhovateľky ako oneskorene podaný odmietol.

11. Voči tomuto uzneseniu podala dňa 08.07.2016 navrhovateľka odvolanie v celom rozsahu, nakoľko súd nesprávne právne posúdil vec, a nesprávne vyhodnotil dôkazy, a preto je jeho rozhodnutie

nesprávne.

12. Navrhovateľka tvrdí, že nespĺnomocnila H.Z. na zastupovanie v reštitučných veciach, ani na zastupovanie v reštitučných veciach po ich mame G.Z.. Navrhovateľka tu poukazuje na skutočnosť, že G.Z. zomrela dňa 11.12.2005, plné moci, na ktoré sa odvoláva súd, sú z roku 1994 a 2002, a teda boli určené na zastupovanie v celkom iných veciach. Toho si bol vedomý aj H., čo vyplýva z jeho listu zo dňa 11.11.2002.

13. Predmetné rozhodnutie nikdy nemohlo nadobudnúť právoplatnosť, lebo nebolo doručené účastníčke konania - X. U.. Takýmto spôsobom sa jej odňalo právo konať. Správny orgán nielenže nedoručil rozhodnutie navrhovateľke, ale tá sa nevedela ani len vyjadriť k podkladom pre vydanie rozhodnutia, nevedela navrhnúť vykonať dôkazy, predložiť listiny, lebo s ňou správny orgán nekonal, nevyzval ju v súlade so zákonom na preštudovanie podkladov pre vydanie rozhodnutia. Preto je potrebné rozhodnutie zrušiť a vrátiť správny orgán na ďalšie konanie.

14. Navrhovateľka sa po smrti H.Z. dozvedela od rodinných príslušníkov, že jeho správanie jednoznačne nasvedčovalo tomu, že trpel závažnou duševnou poruchou, čo bolo zapríčinené zhubným nádorom na mozgu, ktorý bol aj príčinou jeho smrti. V tejto veci navrhovateľka uvádza, že základným predpokladom právneho úkonu je spôsobilosť účastníka na ten úkon, ktorý robí, inak je tento absolútne neplatný, pričom nie je rozhodujúce, či osoba, ktorá úkon urobila bola alebo nebola pozbavená, prípadne obmedzená v spôsobilosti na právne úkony, rozhodujúcim je, či táto osoba konala v duševnej poruche, a či táto zapríčinila hoci aj dočasnú neschopnosť urobiť daný právny úkon.

15. Na základe vyššie uvedeného navrhovateľka navrhla, aby Najvyšší súd SR zrušil uznesenie Krajského súdu v Košiciach a vec vrátil Okresnému úradu Košice, Pozemkový a lesný odbor na ďalšie konanie alebo alternatívne aby Najvyšší súd SR zrušil uznesenie Krajského súdu a zmenil ho tak, že Okresný úrad Košice, Pozemkový a lesný odbor, je povinný doručiť rozhodnutie POÚ - Košice č. 229/3/2009- Košice zo dňa 14.01.2009 navrhovateľke.

16. K odvolaniu navrhovateľky sa svojim podaním zo dňa 22.07.2016 vyjadril odporca, v ktorom uviedol, že správny orgán zaslal svoje úplné stanovisko vo vyjadrení č. OU-KE-PLO-2016/012066-2-DN, ktoré je súčasťou súdneho spisu a na v ňom vyjadrenom stanovisku zotrúva i naďalej.

17. V danej veci, v merite rozhodol rozhodnutím č. 299/3/2009-Kos zo dňa 14.01.2009, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 23.02.2009. Predmetné rozhodnutie, ktorým sa oprávneným osobám priznalo právo na náhradu k časti parcely č. 6106 z PKV č. 3350 k. ú. W., bolo doručované rovnakým spôsobom ako rozhodnutie č. 229/2/2009-Kos, ktoré potvrdil Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. 1Sp/19/2009-39, a to s plnomocnenému zástupcovi účastníčky konania X. U. r. T. - H.Z. dňa 22.01.2009. predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 23.02.2009, bolo následne vypracované Ocenenie, ktorým sa určila výška náhrady za nevydávaný pozemok.

18. Správny orgán postupoval zákonným spôsobom, keď na základe generálnej plnej moci zasielal písomnosť H.Z., z ktorej jednoznačne vyplýva, že ide o čo najširší záber plnomocnenstva, pričom plnomocnenstvo zo dňa 12.11.2002 túto udelenú plnú moc naďalej potvrdzuje. Toto ďalej potvrdil aj samotný s plnomocnenec H.Z. listom, ktorý adresoval dňa 10.07.2008 správny orgán a v ktorom spresnil aj adresu na doručovanie. V čase vydania predmetného rozhodnutia bolo teda platné zastupovanie X. U. jej bratom H.Z., ktorý to osobne potvrdil.

19. Ohľadom zdravotného stavu H.Z., správny orgán konštatuje, že v priebehu konania mu nikdy nebolo doručené rozhodnutie týkajúce sa spôsobilosti na právne úkony H.Z.. Navrhovateľka nespravila v čase po vydaní rozhodnutia č. 229/3/2009-Kos žiadne úkony, ktorými by chcela zvrátiť právoplatnosť rozhodnutia. Predmetné rozhodnutie je právoplatné už šesť rokov a vyvoláva právnu istotu.

20. Odporca ďalej poukazuje na skutočnosť, že podľa vtedy platného § 247 ods. 2 O.s.p. pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní bolo predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo

o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť. Avšak podľa § 9 ods. 7 zák. č. 229/1991 Zb. proti rozhodnutiam správneho orgánu vydaným v správnom reštitučnom konaní existoval v tom čase riadny opravný prostriedok, ktorý sa podával na príslušnom súde a následne sa postupovalo podľa Tretej hlavy piatej časti O.s.p. V predmetnej veci však taký opravný prostriedok podaný nebol.

21. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní žalobkyne (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne nie je možné priznať úspech.

22. Podľa § 247 ods. 2 pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť.

23. Podľa § 250b ods. 1 O.s.p. žaloba sa musí podať do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak. Zameškanie lehoty nemožno odpustiť.

24. Podľa § 250b ods. 2 O.s.p. veta prvá, ak žalobu podá niekto, kto tvrdí, že mu rozhodnutie správneho orgánu nebolo doručené, hoci sa s ním ako s účastníkom konania malo konať, súd overí správnosť tohto tvrdenia a uloží správnomu orgánu doručiť tomuto účastníkovi správne rozhodnutie a podľa okolností odloží jeho vykonateľnosť.

25. Podľa § 250b ods. 3 O.s.p. súd postupuje podľa odseku 2, len ak od vydania rozhodnutia, ktoré nebolo žalobcovi doručené, neuplynula lehota troch rokov.

26. Podľa § 250d ods. 3 O.s.p. súd uznesením konanie zastaví, ak sa žaloba podala oneskorene, ak ju podala neoprávnená osoba, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby, alebo ak žalobca nie je zastúpený podľa § 250a alebo ak žaloba bola vzatá späť (§ 250h ods. 2).

27. Podľa § 250p O.s.p. ak je návrh podaný oneskorene alebo ho podá ten, kto naň nie je oprávnený, alebo ak sa napadá rozhodnutie, ktoré preskúmaniu nepodlieha, alebo ak navrhovateľ neodstránil vady, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu návrhu, súd uznesením opravný prostriedok odmietne. Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

28. V preskúmvanej veci navrhovateľka podala podanie zo dňa 17.02.2014 označené ako žaloba, ktorá bola doručená Krajskému súdu v Košiciach dňa 18.02.2014. Krajský súd následne uznesením č. k. 5Sp/11/2014-78 zo dňa 14.06.2016 toto podanie odmietol ako opravný prostriedok, ktorý bol podaný oneskorene. Spornou v tejto veci sa stala otázka posúdenia či navrhovateľke bolo zákonným spôsobom doručené napadnuté rozhodnutie odporcu, ktoré následne nadobudlo právoplatnosť alebo jej doručené nebolo.

29. Zo spisu krajského súdu, ako aj predložených administratívnych spisov nesporne vyplýva, že napadnuté rozhodnutie odporcu č. 229/3/2009-Kos zo dňa 14.01.2009 bolo doručené dňa 22.01.2009 H. a právoplatnosť nadobudlo 23.02.2009.

30. Najvyšší súd SR po preštudovaní predmetných plných mocí, ktoré sa nachádzajú v administratívnom spise, dospel k záveru, že nesúhlasí s názorom odporcu ohľadne zastúpenia navrhovateľky v reštitučnom konaní. Zo znenia plnej moci už zo dňa 23.03.1994, ktorú udelila navrhovateľka svojmu bratovi vyplýva, že išlo o udelenú generálnu plnú moc, vo vzťahu k reštitučnému

nároku po otcovi navrhovateľky.

31. Navrhovateľka bola ale účastníčkou reštitučného konania v tejto veci, ako právna nástupkyňa po svojej matke G.Z., rod. R., preto nemohla na konanie v tejto veci splnomocniť svojho brata H. W., tak ako to uvádza odporca plnou mocou zo dňa 23.03.1994, keďže matka navrhovateľky zomrela až dňa 11.12.2005, kedy sa navrhovateľka stala jej právnym nástupcom i vo veci reštitúcie. To znamená, že v roku 1994 navrhovateľka nebola osobou oprávnenou v reštitučnom konaní a nebola ani účastníčkou konania, účastníčkou reštitučného konania bola matka navrhovateľky.

32. Najvyšší súd má poukazujúc na uvedené, preukázané, že v čase vydania rozhodnutia Obvodného pozemkového úradu Košice - mesto č. 229/3/2009 zo dňa 14.01.2009, nebol v súlade so zákonom a obsahom predložených plných mocí postup úradu pri doručovaní predmetného rozhodnutia navrhovateľke.

33. Najvyšší súd SR sa prikláňa k argumentácii odporcu ohľadom spochybňovania duševného stavu splnomocnenca, keďže zo spisového materiálu nijako nevyplýva, že by bol H.Z. zbavený alebo obmedzený v spôsobilosti na právne úkony, pričom nikdy počas konania takáto skutočnosť nebola nikým namietaná, a predložená zdravotná dokumentácia H.Z. dokladuje jeho zdravotný stav v roku 2011, teda ako správne poznamenal Krajský súd v Košiciach, zdravotný stav až dva roky po vydaní rozhodnutia, pričom Najvyšší súd SR už len dodáva, že podľa zásady vigilanti bus iura scripta sunt - práva patria len bdelym.

34. Na základe vyššie uvedeného Najvyšší súd SR ako súd odvolací potvrdil rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach v zmysle § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. a § 219 ods. 1 O.s.p., a to z dôvodu, že lehota na postup súdu podľa § 250b ods. 2 O.s.p. je v zákone stanovená tak, že súd podľa § 250b ods. 2 O.s.p. postupuje len v prípade, ak od vydania rozhodnutia správneho orgánu ktoré nebolo navrhovateľke doručené, neuplynula lehota troch rokov. V tejto veci navrhovateľka podala žalobu na takýto postup na Krajský súd v Košiciach osobne dňa 18.02.2014. Rozhodnutie, ktorého doručenia sa v petite domáhala, t.j. doručenia rozhodnutia Okresného úradu Košice č. OPÚ 229/3/2009-Kos, bolo vydané dňa 14.01.2009. Lehota na podanie žaloby podľa § 250b ods. 2 O.s.p. v tejto veci začala plynúť dňa 15.01.2009 a uplynula dňa 14.01.2012. Lehota, v ktorej súd mohol vyhovieť žalobe navrhovateľky na doručenie predmetného rozhodnutia odporcu, uplynula navrhovateľke ešte pred podaním žaloby na súd, preto žaloba bola podaná oneskorene a z tohto dôvodu súdy už nemajú zákonnú možnosť pochybenie správneho orgánu napraviť.

35. Pokiaľ sa týka preskúmania zákonnosti samostatného rozhodnutia odporcu zo dňa 14.01.2009 podľa tretej hlavy piatej časti O.s.p., najvyšší súd musí rovnako konštatovať, že na podanie opravného prostriedku na preskúmanie neprávoplatného rozhodnutia stanovil zákon lehotu 30 dní (§ 250m ods. 2 O.s.p.), ktorú z vyššie uvedených dôvodov navrhovateľka zmeškala. Najvyšší súd zároveň konštatuje, že vo veciach správneho súdnictva zameškanie lehoty nemožno ani odpustiť (§ 250l ods. 2 O.s.p. v spojení s § 250b ods. 1 veta druhá O.s.p.).

36. Podľa § 246c ods. 1 veta tretia O.s.p. proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný.

37. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a s použitím § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p.

38. Podľa § 492 ods. 1 zákona Národnej rady SR č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SPP“), konania podľa tretej hlavy piatej časti O.s.p. začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

39. Podľa § 492 ods. 2 SSP odvolacie konania podľa piatej časti O.s.p., začaté pred 1. júlom 2016 sa procesne dokončia podľa O.s.p.

40. Konanie v tejto veci začalo pred 1. júlom 2016, najvyšší súd preto procesne postupoval podľa O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok n i e j e prípustný.